

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО МАТЕМАТИКА

ОБЩИНСКИ КРЪГ – 16.12.2017 г.

16.12.2017 г.

IX КЛАС

ПРИМЕРНИ РЕШЕНИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Задача 1:

$$а) \frac{4-x}{x+1} - \frac{x-1}{1-2x} = \frac{x^2-23}{2x^2+x-1}$$

Разлага се квадратния тричлен $2x^2 + x - 1 = (2x - 1)(x + 1)$. (0.5 точки)

Определят се допустими стойности: $\begin{cases} x \neq -1 \\ x \neq \frac{1}{2} \end{cases}$ (0.5 точки)

Уравнението е еквивалентно на $(4-x)(2x-1) + (x-1)(x+1) = x^2 - 23$. (1 точка)

Корени на квадратното уравнение $2x^2 - 9x - 18 = 0$ са $x_1 = 6$ и $x_2 = -\frac{3}{2}$ (0.5 точки)

$x_1 \in DC$ и $x_2 \in DC$ (0.5 точки)

Отг: Уравнението има две решения: 6 и $-\frac{3}{2}$.

$$б) |7 - |x^2 + x|| = 5 \Leftrightarrow \begin{cases} 7 - |x^2 + x| = 5 & (1) \\ 7 - |x^2 + x| = -5 & (2) \end{cases} \quad (1 \text{ точка})$$

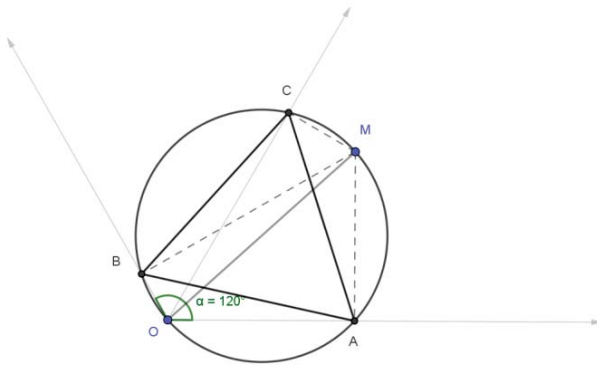
$$(1) \Leftrightarrow 7 - |x^2 + x| = 5 \Leftrightarrow |x^2 + x| = 2 \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + x = 2 \\ x^2 + x = -2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_1 = 1, x_2 = -2 \\ \text{н. п. к} \end{cases}$$

(1.5 точки)

$$(2) \Leftrightarrow 7 - |x^2 + x| = -5 \Leftrightarrow |x^2 + x| = 12 \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + x = 12 \\ x^2 + x = -12 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_3 = 3, x_4 = -4 \\ \text{н. п. к} \end{cases}$$

(1.5 точки)

Отг: Уравнението има четири корена: 1; -2; 3 и -4.

Задача 2:

От условието следва, че

$\sphericalangle MAO = \sphericalangle MCO = \sphericalangle MBO = 90^\circ$, т.е. отсечката OM „се вижда“ под прав ъгъл от точките A, B и C. Това означава, че A, B, C, M и O лежат на една окръжност с диаметър OM. **(2 точки)**

$$\sphericalangle CAB = \sphericalangle COB = 60^\circ \quad \text{(1,5 точки)}$$

$$\sphericalangle CBA = \sphericalangle COA = 60^\circ \quad \text{(1,5 точки)}$$

(като вписани ъгли, които се измерват с една и съща дъга).

Следователно триъгълник ABC е равностранен. **(1 точка)**

Всяко друго мотивирано доказателство се оценява с пълен брой точки.

Пълен брой точки се дават и, ако някоя от т. А или т. В е върху продълженията на раменете на ъгъла и доказателство е мотивирано.

Задача 3:

а) Квадратното уравнение има реални корени при $D \geq 0$. **(1 точка)**

Коефициентите на кв. у-ние са:

$$a = 1, b = -(m^2 + 2m - 2) \text{ и } c = -2m^2 - 4m = -2(m^2 + 2m) \quad \text{(0,5 точки)}$$

Удобно е да се направи полагането: $m^2 + 2m - 2 = t$.

Тогава: $b = -t$ и $c = -2(t + 2)$.

Така за дискриминантата се получава $D = t^2 + 8t + 16 = (t + 4)^2 \geq 0$ за всяка стойност на параметъра t

$\Rightarrow$ Даденото параметрично квадратно уравнение има реални корени за всяка стойност на реалния параметър t . **(1,5 точки)**

Всяко мотивирано доказателство се оценява с пълен брой точки.

б) От формулите на Виет

$$x_1 + x_2 = -\frac{m^2 + 2m - 4}{2}; x_1 \cdot x_2 = \frac{-2(m^2 + 2m)}{2} \quad \text{(0,5 точки)}$$

$$x_1^2 + x_2^2 = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 \quad \text{(1 точка)}$$

$$\left(-\frac{m^2 + 2m - 4}{2}\right)^2 - 2\frac{-2(m^2 + 2m)}{2} = \frac{m^3 + 21}{4} \quad (0,5 \text{ точки})$$

Преработване на уравнението до биквадратно (1,5 точки)

$$\Leftrightarrow m^4 + 4m^2 - 5 = 0$$

Реалните корени на биквадратното уравнение са $m_{1/2} = \pm 1$ (0,5 точки)

Забележка:

Всяко друго вярно решение на задачите, различно от предложените, се оценява с максимален брой точки.

За всяко правилно извършено действие се дават съответните точки, независимо от верността на предхождащите го.